

NYHEDSBREV | 2020-2021 | 14. SEPTEMBER 2022

Ny europæisk plejestrategi

Kommissionen fremlægger en ny europæisk plejestrategi, der skal sikre økonomisk overkommelige pleje- og pasningsordninger af god kvalitet. Desuden skal forholdene for personer i plejesektoren også forbedres ved bl.a. øget fokus på social dialog og løn.

Styrket indsats på pleje- og pasningsområdet

Kommissionen fremlagde den 7. september 2022 en ny strategi, der skal sikre adgang til økonomisk overkommelig pleje- og pasningsordninger af høj kvalitet i hele EU.

Strategien skal ligeledes styrke ligestilling mellem kønnene ved at sikre mere formel pasning og pleje, så personer med ansvar for børn og ældre – ofte kvinder – har større mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet.

Kommissionen henviser i den forbindelse til estimater om, at 7,7 mio. kvinder i EU ikke deltager på arbejdsmarkedet pga. deres ulønnede plejeforpligtelser. Kommissionen fremhæver desuden, at langt størstedelen af de ansatte i omsorgssektoren er kvinder.

Den europæiske plejestrategi er fremlagt i kølvandet på covid-19-pandemien, der ifølge Kommissionen satte fokus på vigtigheden af at have velfungerende og stabile pleje- og pasningsordninger, hvilket også er nødvendigt i lyset af en aldrende europæisk befolkning.

Som et led i strategien opfordres EU-landene til at ratificere og gennemføre ILO-konvention 189 om husarbejde, hvilket Danmark *ikke* har gjort.

Henstillinger om Barcelonamålene og langtidspleje

Strategien er ledsaget af to udkast til rådshenstillinger om henholdsvis revision af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning samt adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet.

Henstillinger er ikke juridisk bindende, men en slags politisk erklæring om hvilken udvikling, der ønskes på et bestemt område.

I begge henstillinger anbefales det, at medlemsstaterne skal sikre, at pleje- og pasningsordningerne er til at betale, tilgængelige og af høj kvalitet – i byerne såvel som de mindre privilegerede områder og landdistrikterne.

Genstandsfelterne berørt af de to henstillingerne hører under medlemsstaternes ansvarsområde, men EU kompetence til at støtte og supplere medlemsstaternes indsats på områderne. De to henstillinger har således hjemmel i henholdsvis artikel [153, stk. 1, litra i](#) (ligestilling på arbejdsmarkedet) og [artikel 153, stk. 1, litra k](#) (modernisering af de sociale beskyttelsessystemer).

Henstillingen om revision af Barcelonamålene

De nuværende Barcelonamål lægger op til, at medlemsstaterne skal tilbyde børnepasning til mindst 33 pct. af alle børn under 3 år og til mindst 90 pct. af alle børn mellem 3 år og den skolepligtige alder.

De oprindelige mål er i gennemsnit nået på EU-plan, men nogle medlemsstater halter betydeligt bagud. Kommissionen foreslår derfor, at sætte nye ambitiøse og realistiske mål for at sikre en reel fremgang i hele EU.

De nye mål lægger op til at:

- Mindst 50 pct. af alle børn under 3 år bør deltage i førskoleundervisning og børnepasning
- Mindst 96 pct. af alle børn mellem 3 år og den skolepligtige alder bør deltage i førskoleundervisning og børnepasning

Danmark indfrier allerede målet om 50 pct. og er faktisk det land i EU, der klarer sig bedst og ligger hele 16 procentpoint over målsætningen. I forhold til målet om 96 pct. mangler Danmark 5 procentpoint for at indfri det reviderede mål, idet Danmark pt. ligger på et niveau på 91 pct. Kommissionen anbefaler, at de nye mål skal indfries senest i 2030.

Henstillingen om langtidspleje

Med forslaget om langtidspleje anbefaler Kommissionen, at EU-landene udarbejder nationale handlingsplaner for at forbedre tilgængeligheden og kvaliteten af langtidspleje.

Medlemsstaterne opfordres til at træffe flere foranstaltninger for at tackle den stigende efterspørgsel på langtidspleje f.eks. ved at øge udbuddet gennem en forbedring af arbejdsvilkårene og uddannelsesmuligheder for plejepersonalet. Der er især fokus på at gøre det mere attraktivt for mænd at arbejde i sektoren.

Øget fokus på social dialog og løn

I begge henstillinger indgår tekst om social dialog og "attraktive lønninger".

Kommissionen argumenter for behovet for dette fokus med, at omsorgssektoren på tværs af EU er kendetegnet af lavere organiseringsgrad, mindre attraktive arbejdsforhold og lavere løn sammenlignet med størstedelen af arbejdsmarkedet.

Det er værd at bemærke, at teksterne i de to udkast til henstillinger ikke er fuldstændig identiske på dette område.

I henstillingen om Barcelonamålene (artikel 16) hedder det, at medlemsstaterne bør: "... fremme den sociale dialog og de kollektive forhandlinger og ved at støtte udviklingen af attraktive lønninger i sektoren med fuld respekt for arbejdsmarkedsparternes autonomi." (Egen understregning.)

Omvendt står der i henstillingen om langtidspleje (artikel 7), at medlemsstaterne bør: "... fremme den nationale sociale dialog og kollektive overenskomstforhandlinger inden for langtidspleje, herunder støtte udviklingen af attraktive lønninger i sektoren, samtidig med at arbejdsmarkedets parters autonomi respekteres". (Egen understregning.)

De næste skridt

Kommissionens forslag til de to henstillinger skal drøftet af medlemsstaterne med henblik på vedtagelse i Rådet. Der træffes beslutning ved kvalificeret flertal.

Regeringen har en frist på 4 uger for oversendelse af grund- og nærhedsnotet, der skal beskrive regeringens læsning af forslaget og regeringens foreløbige holdning til forslaget.

Vil du vide mere?

Få et overblik over forslagene, spørgsmål stilet af Folketinget mv. på hjemmesiden for Folketingets EU-Oplysning:

- [Meddelelse fra Kommissionen om den europæiske plejestrategi](#)
- [Forslag til Rådets henstilling om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning](#)
- [Forslag til Rådets henstilling om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet](#)

Produceret og skrevet af:

Rikke Abildgaard Ryberg, Stagiaire i Bruxelles & Andreas Sommer Møller, EU-konsulent, tlf. 3146